

Οικονομικές επιπτώσεις της μόλυνσης των αυγών με το εντομοκτόνο fipronil στην Ολλανδία

Ο Υπουργός Οικονομικών Υποθέσεων Martijn van Dam είχε αναθέσει στο Πανεπιστήμιο του Wageningen να ερευνήσει τις οικονομικές συνέπειες από την υπόθεση της μόλυνσης των αυγών με το εντομοκτόνο fipronil και στις 23 Αυγούστου το εν λόγω Πανεπιστήμιο παρουσίασε την έκθεση «*Πρώτες ενδείξεις των οικονομικών επιπτώσεων της υπόθεσης fipronil για τον τομέα της πτηνοτροφίας*». Τα βασικά συμπεράσματα αυτής της έρευνας, η οποία βασίστηκε στις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την 16^η Αυγούστου 2017, παρατίθενται παρακάτω. Πρόκειται για μια αρχική εκτίμηση των οικονομικών συνεπειών της μόλυνσης αυγών με το εντομοκτόνο fipronil.

- Η συνολική άμεση ζημία για τις πληγείσες επιχειρήσεις είναι της τάξης μεγέθους των 33 εκατομμυρίων ευρώ με εκτιμώμενο εύρος 30-35 εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό αποτελείται από περίπου 16 εκατομμύρια ευρώ ως συνέπεια της απαγόρευσης διάθεσης αυγών και του σφραγίσματος των επιχειρήσεων και από περίπου 17 εκατομμύρια ευρώ ως συνέπεια των μέτρων που χρειάστηκε να λάβουν τα ορνιθοτροφεία προκειμένου να απαλλαγούν από το fipronil (περίπου 9 εκατομμύρια ευρώ ως συνέπεια του μέτρου της πρόωρης θανάτωσης των ορνίθων και περίπου 8 εκατομμύρια ευρώ ως συνέπεια του μέτρου της τεχνητής πτερόρροιας¹ των ζώων).

Η μέση ζημία ανά ορνιθοτροφείο όπου χρησιμοποιήθηκε το fipronil κυμαίνεται μεταξύ 120.000 ευρώ (σφράγισμα και τεχνητή πτερόρροια των ορνίθων) και 220.000 ευρώ (σφράγισμα και πρόωρη θανάτωση των ορνίθων). Η ζημία είναι χαμηλότερη για τα ορνιθοτροφεία με όρνιθες ελευθέρως βοσκής ή βιολογικά και υψηλότερη για ορνιθοτροφεία εντατικής εκμετάλλευσης.

- Οι ζημίες από το σφράγισμα και την πρόωρη θανάτωση των ορνίθων ανήλθαν συνολικά σε περίπου 4,50 έως 11,50 ευρώ ανά όρνιθα ηλικίας 60 εβδομάδων. Η διαφοροποίηση του ποσού εξαρτάται από το σύστημα εκμετάλλευσης των ορνίθων και το κόστος είναι υψηλότερο ανά όρνιθα στις εταιρείες βιολογικών. Η συνολική ζημία ανά όρνιθα αυξάνεται σημαντικά όταν οι όρνιθες θανατώνονται πρόωρα σε νεότερη ηλικία.

- Οι ζημίες από το σφράγισμα και την τεχνητή πτερόρροια των ορνίθων ανέρχονται συνολικά μεταξύ 2,50 και 6,00 ευρώ ανά όρνιθα. Και στην περίπτωση αυτή η ζημία ποικίλει πολύ και εξαρτάται από το σύστημα εκμετάλλευσης των ορνίθων.

Επισημαίνεται επίσης ότι, είναι αμφίβολο εάν η τεχνητή πτερόρροια των ορνίθων είναι επαρκές μέτρο ώστε να μειωθεί το επίπεδο του fipronil στα αυγά που θα γεννήσουν μετά

¹ Η πτερόρροια είναι φυσιολογική διαδικασία αντικατάστασης του πτερώματος που πραγματοποιείται φυσιολογικά κάθε χρόνο, τους φθινοπωρινούς μήνες, υπό την επίδραση της μείωσης της διάρκειας της φωτεινής περιόδου. Διαρκεί 4-8 εβδομάδες και συνοδεύεται από μείωση ή και διακοπή της ωοπαραγωγής. Με την εφαρμογή τεχνητής πτερόρροιας προκαλείται διακοπή της ωοπαραγωγής ώστε να ανανεωθεί το γεννητικό σύστημα.

την πτερόρροια οι όρνιθες. Υπάρχει περίπτωση και πάλι να χρειαστεί να θανατωθούν πρόωρα οι όρνιθες, με συνέπεια η ζημία να αυξηθεί περαιτέρω.

- Πολλές από τις επιχειρήσεις που πλήττονται, έχουν οικονομικά αποθέματα. Πλην όμως, ως αποτέλεσμα της οικονομικής ζημίας από το ζήτημα με το fipronil, το ποσοστό των πληγείσων επιχειρήσεων που επιτυγχάνουν θετική ταμειακή ροή μειώνεται από 55% σε περίπου 5% έως 15%. Εκτιμάται ότι, υπό την πίεση που υφίστανται οι πληγείσες επιχειρήσεις, τυχόν υπάρχοντα ταμειακά αποθέματα που προορίζονταν να καλύψουν μελλοντικές αντιξοότητες ή να χρησιμοποιηθούν για νέες επενδύσεις, είναι πιθανό να χαθούν.

- Άλλοι τομείς πουλερικών (εκκολαπτήρια, εκτροφή και πολλαπλασιασμός) υφίστανται και αυτοί ζημία λόγω του σφραγίσματος των εταιρειών. Αυτή η ζημία δεν μπορεί να υπολογιστεί στο σημείο αυτό.

- Ως αποτέλεσμα της ανάκλησης των αυγών υπάρχει επίσης ζημία στα κέντρα συσκευασίας αυγών και στο λιανικό εμπόριο. Ζημία επίσης πραγματοποιείται στην εικόνα των ολλανδικών αυγών καθώς και στις εξαγωγές προς άλλες χώρες καθώς το 60% περίπου των αυγών που παράγονται στην χώρα, εξάγονται. Ούτε οι ζημίες αυτές είναι δυνατό να υπολογιστούν ακόμα.

Η ανάλυση των επιπτώσεων του fipronil στον τομέα της ορνιθοτροφίας θα επικαιροποιηθεί σε έναν μήνα, λόγω της αβεβαιότητας που επικρατεί προς το παρόν σχετικά με τις συνέπειες και τα κόστη.

Κατά τη διάρκεια επείγουσας συζήτησης για το ζήτημα με το fipronil στο Κοινοβούλιο της Ολλανδίας, ο Υπουργός Οικονομικών Martijn van Dam δήλωσε πως η κυβέρνηση δεν θα παράσχει αποζημίωση στους αγρότες που έχουν πληγεί από την κρίση των αυγών. Αναφέρθηκε επίσης στη νομοθεσία της ΕΕ που απαγορεύει μια τέτοια αποζημίωση επειδή είναι αντίθετη προς τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Ωστόσο, θα ληφθούν μέτρα για να αποφευχθεί η αντιμετώπιση προβλημάτων των ταμειακών ροών από τους πληγέντες αγρότες. Για να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις πουλερικών να επιβιώσουν, ο Υπουργός ζήτησε από τις τράπεζες να συνεχίσουν τη χρηματοδότησή τους προς το παρόν και οι κτηνοτρόφοι θα απαλλάσσονται προσωρινά από οικονομικές υποχρεώσεις όπως είναι οι πληρωμές στο ταμείο υγείας των ζώων, οι φορολογικές υποχρεώσεις και τα τέλη στην Ολλανδική Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων και των Καταναλωτικών Προϊόντων (NVWA) τονίζοντας όμως ότι ορισμένες επιχειρήσεις δεν θα επιβιώσουν από την τρέχουσα κρίση των αυγών.

Σημειώνεται ότι η εδώ αρμόδια Αρχή (The Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority - NVWA), επικρίθηκε αναφορικά με το ζήτημα της μόλυνσης των αυγών επειδή αν και έλαβε δύο ανώνυμες καταγγελίες τον Νοέμβριο σχετικά με τη χρήση του fipronil, απέτυχε να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια μέχρι τον Ιούλιο.

Οι εξελίξεις αναφορικά με το ζήτημα της μόλυνσης των αυγών αναρτώνται στην ιστοσελίδα της *The Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority (NVWA)*: <https://english.nvwa.nl/topics/fipronil-in-eggs> .